

Евалюація якості наукової діяльності в „Законі про вищу освіту і науку”

Перспективи КОМІСІЇ ЕВАЛЮАЦІЇ НАУКИ

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

Загальні положення

Системи евалюації науки використовуються як інструмент для проведення наукової політики протягом принаймні трьох десятиліть у різних країнах світу. У Польщі до цього часу оцінюються окремі наукові одиниці, що дає їм відповідні наукові категорії (**C, B, B +, A і A+**). У 2021 році, відповідно до нового Закону від 20 липня 2018 р. **Закон про вищу освіту та науку**, який між собою називають **Конституцією науки**, вперше в Польщі **будуть оцінюватися** не окремі організаційні одиниці, а виключно **наукові дисципліни**, представлені в даному науковому закладі. Тому порівняння відбуватиметься в межах однієї категорії та відповідно до того місця, яке Польща займає в даній дисципліні у світовому рейтингу (**Scimago Journal & Country Rank**). Необхідно додати, що у Польщі ми маємо нову класифікацію наукових галузей та дисциплін, адаптовану до вимог ОЕСР - 49 наукових дисциплін, згрупованих у 8 галузях. Для того, щоб дана наукова одиниця (університет / науково-дослідний інститут) подала дану дисципліну на оцінку, вона повинна мати як мінімум 12 науковців, які заявляють про проведення досліджень у даній дисципліні (мінімальна **число N**).

Загальні положення

Кожен працівник, що працює в даному об'єкті, зобов'язаний подати таку заяву протягом 14 днів від дня працевлаштування. У цій заяві працівник вказує одну чи дві дисципліни, в яких він здійснює наукову діяльність (із заявленим % участі у кожній з них). **Ця заява може бути подана лише в одному об'єкті.** Ці дані надсилаються до **Інтегрованої інформаційної системи з питань вищої освіти та науки POL-on.**

При оцінці враховуються лише досягнення, описані в Комплексній інформаційній системі з питань вищої освіти та науки POL-on. Наукові монографії та наукові статті включаються до оцінки, якщо інформація про них була розміщена в базі даних, доступній через електронний ідентифікатор дослідника відповідно до міжнародних стандартів (ORCID). **В оцінці за 2017-2020 роки ліміт кількості публікацій на одного працівника становить чотири т.зв. публікаційні слоти,** при цьому **кількість публікацій, що враховуються при евалюації об'єкта в даній науковій дисципліні, не може бути більша, ніж 3-кратне число N (3N).**

Три критерії евалюації

Критерій I – науковий і мистецький рівень наукової діяльності (вимірюється за 3 детальними параметрами: 1) наукові статті, 2) наукові монографії, 3) патенти на винаходи).

Критерій II – фінансовий ефект наукових досліджень та розробок (вимірюється за двома параметрами: 1) проекти, що фінансуються в рамках конкурсної процедури - за винятком коштів, що передаються безпосередньо Міністерством науки та вищої освіти або фінансуються підприємцями; 2) комерціалізація результатів наукових досліджень чи розробок або ноу-хау, пов'язані з результатами дослідження). **Критерій II не стосується галузі мистецтва.**

Критерій III – вплив наукової діяльності на функціонування суспільства та економіки (вимірюється лише за одним параметром: опис впливу, що показує взаємозв'язок між найважливішими проявами наукової діяльності в даному об'єкті та економікою, охороною здоров'я, культурою та мистецтвом, захистом навколишнього середовища, безпекою та обороною держави або інші фактори, що впливають на цивілізаційний розвиток суспільства).

Значення критеріїв відповідно до дисциплін

Кожен із трьох критеріїв евалюації отримав **різне значення** (значення = % частки у підсумковій оцінці) для окремих наукових дисциплін, поділених на **чотири групи**: I - дисципліни гуманітарних, соціальних та теологічних наук, II - дисципліни точних, природничих, медичних та наук про здоров'я, III - дисципліни технічних та сільськогосподарських наук, IV - мистецькі дисципліни.

	ПРЕСТИЖ	ФІНАНСИ	ВПЛИВ
I	70%	10%	20%
II	60%	20%	20%
III	50%	35%	15%
IV	80%	-	20%

Критерій I

У рамках I критерію враховуються досягнення публікацій працівників оцінюваного об'єкту (наукові статті та наукові монографії – в тому числі редагування монографій), а також **патенти за винаходи** та зареєстровані в Патентному відомстві **промислові зразки**.

Критерій І

НАУКОВА СТАТТЯ:

-рецензована;

- опублікована в науковому журналі зі Списку Міністерства науки та вищої освіти від 20 грудня 2019 року (а у випадку інформатики також у рецензованих матеріалах міжнародної наукової конференції зі Списку Міністерства науки та вищої освіти) – див.:

<https://www.gov.pl/web/nauka/nowe-rozszerzone-wykazy-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych-oraz-wydawnictw-monografii-naukowych>

- містить зноски, бібліографію чи інший відповідний для даної дисципліни науковий апарат.

Науковою статтею також є оглядова стаття, опублікована в науковому журналі, включеному до списку журналів Міністерства науки та вищої освіти.

Критерій I

НАУКОВА МОНОГРАФІЯ:

- рецензоване книжкове видання;
- оригінальна та творча презентація конкретного наукового питання;
- містить анотації, зноски, покликання, бібліографію чи інший науковий апарат, відповідний для даної наукової дисципліни.

Критерій I

Науковою монографією також вважається рецензований, зі зносками, бібліографією чи іншим відповідним для даної наукової дисципліни апаратом **переклад:**

- на польську мову твору, важливого для науки чи культури,
- на іншу сучасну мову важливого для науки чи культури твору, виданого польською мовою, а також **наукове перевидання першодруків.**

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

ARTYKUŁ NAUKOWY OPUBLIKOWANY W CZASOPIŚMIE NAUKOWYM
ALBO W MATERIAŁACH KONFERENCYJNYCH

czy czasopismo jest
w wykazie?

TAK

NIE

kryterium prestiżu

- indeksacja w bazie bibliometrycznej (Scopus)
- indeksacja w bazach bibliometrycznych (Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Emerging Sources Citations Index)
- obecność w bazie EIRH+ (wybór ekspercki czasopism z bazy)
- finansowanie w ramach programu "Wsparcie dla czasopism"

-

całkowita wartość
punktowa publikacji

20, 40, 70, 100, 140,
200 pkt - zgodnie z
punktacją w
wykazie czasopism

5 pkt

ewaluacja działalności naukowej

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

MONOGRAFIA NAUKOWA WYDANA PRZEZ WYDAWNICTWO PUBLIKUJĄCE
RECENZOWANE MONOGRAFIE NAUKOWE

czy wydawnictwo jest
w wykazie?

TAK

NIE

kryterium prestiżu

poziom I

poziom II

monografia pozytywnie
oceniona przez KEN

inna monografia

całkowita wartość
punktowa publikacji

80 pkt (100 pkt w naukach
humanistycznych,
społecznych
i teologicznych)

200 pkt (300 pkt
w naukach
humanistycznych,
społecznych
i teologicznych)

100 pkt

20 pkt

ewaluacja działalności naukowej

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Крім того, в рамках дисциплін HST (гуманітарні, суспільні, теологічні науки) можуть бути подані на експертну оцінку KEN (Комісії евалюації науки) монографії, видані не у списку Міністерства науки і вищої освіти – заявки на таку оцінку разом з обґрунтуванням подаються у вигляді електронного документа з підписом, підтвердженим довіреним профілем ePUAP або відповідним електронним підписом.

Кожна об'єкт у певній гуманітарній, суспільній чи теологічній дисципліні може **до 30 вересня року, що передує року проведення евалюації**, подати запит на максимум **5 монографій такого типу**, які були опубліковані протягом періоду оцінювання.

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

REDAKCJA NAUKOWA MONOGRAFII NAUKOWEJ

czy wydawnictwo jest
w wykazie?

TAK

NIE

kryterium prestiżu

poziom I

poziom II

monografia pozytywnie
oceniona przez KEN

inna monografia

całkowita wartość
punktowa publikacji

20 pkt

100 pkt (150 pkt
w naukach
humanistycznych,
społecznych
i teologicznych)

20 pkt

5 pkt

ewaluacja działalności naukowej

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

ROZDZIAŁ W MONOGRAFII NAUKOWEJ WYDANEJ PRZEZ WYDAWNICTWO
PUBLIKUJĄCE RECENZOWANE MONOGRAFIE NAUKOWE

czy wydawnictwo jest
w wykazie?

TAK

NIE

kryterium prestiżu

poziom I

poziom II

monografia pozytywnie
oceniona przez KEN

inna monografia

całkowita wartość
punktowa publikacji

20 pkt

50 pkt (75 pkt
w naukach
humanistycznych,
społecznych
i teologicznych)

20 pkt

5 pkt

ewaluacja działalności naukowej

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Тип публікації	Кількість пунктів за наукову публікацію (Pc)	Перерахунок пунктів за публікацію у співавторстві (P)
Наукова монографія; редагування наукової монографії; розділ у науковій монографії – рівень II	200;100;50 (300;150;75 - в гуманітарних, суспільних і теологічних науках)	100% пунктів, що даються за авторство, незалежно від кількості авторів, що йдуть від оцінюваного об'єкту до кількості всіх авторів
Наукова стаття у науковому журналі або матеріалах конференції, що входять до списку журналів	200,140,100	100% пунктів, що даються за авторство, незалежно від кількості авторів, що йдуть від оцінюваного об'єкту до кількості всіх авторів

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Typ publikacji	Całkowita wartość punktowa publikacji naukowej (Pc)	Przeliczeniowa wartość punktowa publikacji wieloautorskiej (P)
Monografia naukowa – poziom I, monografia naukowa pozytywnie oceniona przez KEN zgodnie z §3 ust. 3; redakcja naukowa monografii; rozdział w monografii naukowej – poziom I	80 (100 - w naukach humanistycznych, społecznych i teologicznych); 20; 20	$\sqrt{k/m}$, ale nie mniej niż 10% pkt przyznanych za autorstwo
Artykuł naukowy w czasopiśmie naukowym lub materiałach konferencyjnych zamieszczonych w wykazie czasopism	70,40	$\sqrt{k/m}$, ale nie mniej niż 10% pkt przyznanych za autorstwo

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Typ publikacji	Całkowita wartość punktowa publikacji naukowej (Pc)	Przeliczeniowa wartość punktowa publikacji wieloautorskiej (P)
Artykuł naukowy w czasopiśmie naukowym lub materiałach konferencyjnych zamieszczonych w wykazie czasopism; artykuł naukowy w czasopiśmie niezamieszczonym w wykazie czasopism	20;5	<i>k/m</i> , ale nie mniej niż 10% pkt przyznanych za autorstwo
Monografia naukowa w wydawnictwie niezamieszczonym w wykazie wydawnictw; redakcja naukowa takiej monografii; rozdział w takiej monografii naukowej	20;5;5	<i>k/m</i> , ale nie mniej niż 10% pkt przyznanych za autorstwo

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації

Przykład monografii wieloautorskiej (wydawnictwo poziom I)

Przykład monografia za 100 pkt. ($\sqrt{k/m} * 100$)

k – liczba autorów monografii afiliujących podmiot

m- liczba autorów monografii naukowej ogółem

k \ m	1	2	3
2	70,71		
3	57,74	81,65	
4	50	70,71	86,60

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації ПУБЛІКАЦІЇ, ВИДАНІ В 2017-2018

З огляду на те, що найближча евалюація охоплюватиме 2017-2020 роки (а отже, і період, коли діяли інші законодавчі акти, що регулювали питання оцінки наукової діяльності), розпорядження також включає перехідні положення. Вони вказують, що:

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації ПУБЛІКАЦІЇ, ВИДАНІ В 2017-2018

artykuł naukowy	całkowita wartość punktowa publikacji - P _c	przeliczeniowa wartość punktowa publikacji wieloautorskiej - P
artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie z wykazu z 2017 roku	30 pkt lub więcej	100% punktów przyznawanych za autorstwo bez względu na stosunek liczby autorów pochodzących z ewaluowanego podmiotu do liczby wszystkich autorów
	20 lub 25 pkt	$\sqrt{(k/m)}$, ale nie mniej niż 10% pkt przyznawanych za autorstwo
	mniej niż 20 pkt	k/m , ale nie mniej niż 10% punktów przyznawanych za autorstwo
artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie spoza wykazu z 2017 r.	5 pkt	

Критерій I

Нарахування пунктів за наукові публікації ПУБЛІКАЦІЇ, ВИДАНІ В 2017-2018

Через публікації з кількома авторами та ліміт досягнень, а також розподіл пунктів при евалюації оцінюються **не лише публікації, а радше конкретна участь кожного автора в окремих публікаціях, тобто, так звані слоти.**

Критерій I

Ліміт досягнень

Для публікації з одним автором ця частка дорівнює 1.

Однак, у випадку з публікаціями з кількома авторами частка залежить від:
загальної цінності даної публікації,
кількості співавторів з даного об'єкту і даної дисципліни,
кількості усіх авторів даної публікації.

Критерій I

Ліміт досягнень

Publikacji naukowych nie może być
więcej niż 3N.

WAŻNE!

Критерій I

Ліміт досягнень

- 1. Ліміт наукових публікацій одного автора чи у співавторстві конкретних працівників, які здійснюють наукову діяльність, становить:
 - **не більше, ніж 4 публікаційні слоти** в залежності розміру ставки і участі часу роботи в дисципліні, в тому числі:
- а) ліміт наукових монографій одного автора чи у співавторстві конкретних працівників, які здійснюють наукову діяльність, загальна пунктуаційна цінність яких становить не більше 100 пунктів,
 - б) ліміт наукового редагування таких монографій та ліміт розділів у таких монографіях становить:
 - **не більше, ніж 2 публікаційні слоти.**

ЦЕЙ ЛІМІТ НЕ ВКЛЮЧАЄ НАУКОВІ МОНОГРАФІЇ ЗА 200 АБО 300 ПУНКТИВ

Критерій I

Ліміт досягнень

2. Ліміт наукових монографій, загальна цінність пунктів яких становить не більше, ніж 100 пунктів, і наукового редагування цих монографій становить:

- **не більше 20% * 3N** (для гуманітарних, суспільних та теологічних дисциплін),
- **не більше 5% * 3N** (для інших галузей науки).

ЦЕЙ ЛІМІТ НЕ ВКЛЮЧАЄ НАУКОВІ МОНОГРАФІЇ ЗА 200 АБО 300 ПУНКТИВ

Критерій I

Ліміт досягнень

3. Ліміт наукових публікацій від даної наукової дисципліни для осіб, які не були включені при визначенні числа N (оскільки вони подавали заяву на число N в іншому об'єкті), але провадили наукову діяльність і були постійно працевлаштовані в оцінюваному об'єкті на період не менше 12 місяців і осіб, які протягом періоду евалюації навчалися в докторській школі, якою керує оцінюваний об'єкт та підготували докторську дисертацію - становить:

- не більше 20% * 3N.

Критерій I

Ліміт досягнень

В евалюації, що буде проведена у 2021 році, сума окремих часток включених в оцінювання суб'єкта, у даній науковій дисципліні за:

**наукові статті, опубліковані у 2019 та 2020 роках
наукові монографії, розділи в наукових монографіях та
наукове редагування наукових монографій, опубліковані у
2017-2020 роках**

**- не повинна перевищувати вдвічі числа N, за винятком
наукової дисципліни технічна інформатика та
телекомунікації.**

Критерій I

Індивідуальна участь кожного автора в даній публікації

**Індивідуальна частка кожного автора в даній публікації (U)
розраховується відповідно до співвідношення:**

$$\underline{U = P / P_c * 1 / k}$$

- *P* – перерахована кількість пунктів за наукову публікацію
- *P_c* – загальна кількість пунктів за наукову публікацію
- *P = P_c* – для публікацій з одним автором
- *k* – кількість співавторів, про яких мова в § 7 абз. 1, які надали об'єкту повноваження представляти наукову статтю як наукове досягнення в даній науковій дисципліні

Критерій I

Індивідуальна участь кожного автора в даній публікації

Як застосувати цю формулу на практиці?

Приклад 1

Наукову статтю в журналі за 140 пунктів опублікували два автори з одного університету. Кожен з них проводить наукову діяльність з дисципліни А. Яке значення при евалюації матиме їх досягнення?

Через те, що це стаття з високою кількістю пунктів – загальна кількість пунктів за публікацію буде такою ж, як і перерахована кількість пунктів.

А отже, $P_c = P = 140$.

Індивідуальна частка становить $\frac{1}{2}$, а отже кожному автору буде призначено

$\frac{1}{2}$ публікаційного слоту від цієї статті:

$$U = P/P_c * (1/k) = (140/140) * 1/2 = 1/2$$

(оскільки в цьому випадку $k=2$)

Кожен автор отримає 70 пунктів за цю статтю.

Критерій I

Індивідуальна участь кожного автора в даній публікації

Кількість пунктів за індивідуальну участь визначається за співвідношенням :

$$P_u = P/k$$

P_u – кількість пунктів за індивідуальну участь,

P – перерахована кількість пунктів за наукову публікацію,

k – кількість співавторів, які надали об'єкту повноваження представляти наукову статтю як наукове досягнення в даній науковій дисципліні

•Тому на кожен індивідуальну участь припадає $140/2 = 70$ пунктів

У випадку, якщо вищезазначені слоти беруться до уваги в ліміті 3N публікації, то в результаті заклад отримає 140 балів за цю наукову статтю.

Критерій I

Індивідуальна участь кожного автора в даній публікації

Приклад II

Наукову статтю в журналі за 140 пунктів опублікували два автори з одного університету. У цьому випадку один провадить наукову діяльність з дисципліни X, а інший з дисципліни Y. Як виглядатимуть розрахунки в такому випадку?

$P_c = 140$ балів та $P = 140$ балів (загальна кількість пунктів за публікацію така ж, як і перерахована кількість пунктів)

Індивідуальна участь становить 1, що означає, що кожному авторові буде призначено 1 публікаційний слот:

$$U = (140/140) * 1/1 = 1$$

(тому що в цьому випадку $k = 1$)

За кожену індивідуальну участь буде призначено $140/1 = 140$ балів, що означає, що об'єкт в кожній дисципліні отримає 140 балів за цю статтю.

Критерій I Зменшення кількості публікацій

Одним із основних принципів у новій системі є оцінювання всіх працівників. Тому в розпорядженні передбачено санкції для об'єктів, які не подадуть на евалюацію частину науковців.

Санкції полягають у зменшенні кількості публікацій, що розглядаються при оцінці наукової діяльності.

Критерій I

Зменшення кількості публікацій

- **Кількість публікацій (сума індивідуальних часток) з даної дисципліни зменшується на 3,**

якщо працівник, який провадить наукову діяльність:

- а) протягом періоду евалюації був працевлаштований у цій організації не менше 24 місяців (36 місяців у випадку першої евалюації у 2021 році),
- б) вказав цю дисципліну в заяві про дисципліни,
- в) зробив заяву про включення до числа N в одному з об'єктів, у яких він працює,

- але не надав оцінюваному об'єктові повноважень представляти з метою евалюації жодної з наукових публікацій з даної дисципліни зі списків, опублікованих міністром.

Критерій I

Зменшення кількості публікацій

- **Кількість публікацій з даної дисципліни зменшується на 6**, якщо працівник, який провадить наукову діяльність:

а) протягом періоду евалюації був працевлаштований у цій організації не менше 24 місяців (36 місяців у випадку першої евалюації у 2021 році),

б) вказав цю дисципліна у заяві про дисципліни,
- **але не зробив заяви про нарахування числа N** в жодному з об'єктів, де він працює.

Кількість публікацій з кожної дисципліни в якій об'єкт провадить наукову діяльність **зменшується на 6** для кожного працівника, який: протягом періоду евалюації був працевлаштований у цій організації на одній із посад, для яких необхідно провадити наукову діяльність принаймні 24 місяці (36 місяців у випадку першого оцінювання у 2021 р.)

- **але не зробив заяви про дисципліни, які представляє.**

Критерій I

Зменшення кількості публікацій

-Ці зменшення не поширюються на працівників, які:

- використовували неоплачену відпустку,
- використовували відпустку для врятування здоров'я,
- використовували будь-яку з батьківських відпусток (визначених положеннями Трудового кодексу),
- отримували допомогу з огляду на хворобу або допомогу на реабілітацію (відповідно до положень Закону про грошові виплати від соціального страхування на випадок хвороби або материнства)

протягом принаймні 24 місяців протягом періоду оцінювання.

Число N

Число N обчислюється як середня кількість працівників об'єкта, що провадять наукову діяльність, за період, що охоплюється евалюацією, і визначається виходячи з перерахунку повного робочого часу з урахуванням індивідуальної частки робочого часу осіб, що провадять наукову діяльність з певної дисципліни. Число N визначається на основі інформації, що міститься в POL-op, з точністю до двох знаків після коми.

Число N

Підставою для визначення числа N є заява працівника, який надає повноваження об'єкту, що приймає його на роботу, включити себе до числа працівників, які здійснюють наукову діяльність в цьому об'єкті з певної дисципліни або макс. двох дисциплін.

Число N

Число N визначається для об'єкта як середнє значення величин за кожен рік, що підлягає евалюації, на основі інформації, що міститься в системі POŁ-on станом на 31 грудня кожного року, що охоплюється евалюацією.

Іншими словами, у кожній дисципліні об'єкт має розраховане середнє значення працевлаштування періодом на 4 роки, охоплені евалюацією. Для обчислення цього середнього значення враховуються дані про працевлаштування, надані об'єктом в останній день кожного року, що підлягає евалюації.

Число N

Приблизне число N з дисципліни історія
в Університеті Марії Кюрі-Склодовської

$$N = 57$$

$$3N = 171$$

Максимум 34.2 - кількість слотів, що включають наукові
монографії, загальна кількість пунктів, за які не більше 100 та
редагування таких монографій

Максимум 114 - кількість слотів, що включають наукові статті
за 2019 та 2020 роки, а також наукові монографії, розділи та
редагування монографій у 2017-2020 роках

Мінімум 57 - кількість слотів, що включають наукові статті,
опубліковані у 2017-2018 роках

Дякую за увагу,

Професор, доктор габілітований Ян Поморскі
(Університет Марії Кюрі-Склодовської, Люблін)

Комісія евалюації науки

Міністерство науки і вищої освіти

Prof. Jan Pomorski (UMCS, KEN), Kijów -

26.02.2020

